

foreligger omstændigheder, som gør det tvivlsomt, om den sagsøgte er barnets fader. Er betingelserne for at anse en mand som fader til barnet ikke opfyldt, bliver den eller de sagsøgte at anse som bidragspligtige, såfremt retten finder det bevist, at vedkommende har haft samleje med moderen inden for avlingstiden, uden at der foreligger omstændigheder, som udelukker, at barnet kan være frugten heraf. I de tilfælde, hvor flere mænd anses som bidragspligtige til barnet, påhviler det hver af dem at betale det fulde normalbidrag til barnets underhold, men da moderen kun skal have udbetalt eet bidrag til barnet, tilfalder det overskydende beløb bidragsfonden, jfr. nærmere lovens § 30, stk. 3-4.

Som anført af kommissionen har denne ordning ikke sjældent været genstand for kritik. Det er vanskeligt at begrunde en ordning, hvorefter flere mænd kan tilpligtes at betale bidrag til et barn uden for ægteskab, uanset at kun een af dem kan være barnets biologiske fader.

Til afløsning af de gældende regler har kommissionen stillet forslag om en regel, hvorefter den mand, der har haft samleje med moderen inden for avlingstiden, skal anses som fader til barnet, medmindre der foreligger omstændigheder, som gør det usandsynligt, at barnet er frugten heraf. Har moderen inden for avlingstiden haft samleje med to eller flere, skal dog ingen af dem anses som fader, medmindre der er væsentlig større sandsynlighed for, at barnet er avlet af den pågældende end af en anden. En ordning i overensstemmelse hermed er gennemført i Norge ved en lov af 21. december 1956.

Det er en selvfølge, at det ud fra hensynet til barnets tarv må betegnes som ønskværdigt at skabe en ordning, hvorefter det i disse sager såvidt muligt søges fastslået, at en bestemt mand er barnets fader. Kun herved opnår barnet en retsstilling, der i videst muligt omfang ligestiller det med ægtebørn, navnlig ret til faderens navn og arveret efter faderen og hans slægt. På den anden side kræver hensynet til den pågældende mand og hans slægt, herunder navnlig hans eventuelle andre børn, at faderskab kun statueres, når der haves rimelig sikkerhed for, at han virkelig er barnets fader. Dette har i kommissionens udkast fundet udtryk derved, at det, når moderen har haft samleje med flere mænd i avlingstiden, kræves, at der er *væsentlig større sandsynlighed* for, at barnet er avlet af den pågældende mand end af en anden.

Efter justitsministeriets opfattelse vil den af kommissionen foreslåede regel imidlertid kunne føre til, at domstolene i en række af de tilfælde, hvor der efter de gældende regler statueres bidragspligt for een eller flere mænd, vil vige tilbage for at fastslå

faderskab med de heraf følgende videregående retsvirkninger. Følgen heraf vil da blive et væsentligt større antal frifindelser end efter den gældende ordning. Når der her over for henvises til, at det offentlige, navnlig gennem bestemmelsen i § 224 i loven om offentlig forsorg, må påtage sig de økonomiske byrder, som eventuelt ville blive en følge af kommissionens forslag, må for det første erindres, at hjælp fra det offentlige af den karakter, som der her er tale om, formentlig fortsat bør være knyttet til visse betingelser med hensyn til moderens økonomiske forhold. Efter den gældende regel kræves således, at hun opfylder betingelserne for forskudsvis udbetaling af bidrag fra det offentlige. De mødre, der ikke opfylder disse betingelser, vil altså være afskåret fra at opnå hjælp. Hertil kommer, at hensynet til de sociale konsekvenser, der for moderen og barnet kan være forbundet med, at en faderskabssag sluttes, uden at en bestemt mand kan anses som *fader* til barnet, ikke tilsiger, at man behøver helt at frifinde den eller de pågældende mænd. De sociale konsekvenser af, at moderen kun opnår dom til *bidragspligt*, hvori jo ligger en vurdering af hendesandel i avlingstiden eller troværdigheden af hendes forklaring, er i hvert fald ikke videregående end tilfældet vil være, hvor sagens udfald bliver, at overhovedet ingen mand bliver dømt.

Betragtninger af denne art har ført til udformningen af den her foreslåede regel. Paragraffens 1. stk. fastsætter betingelserne for dom til faderskab. Med den ændrede formulering i forhold til den gældende lov tilsigter man at åbne mulighed for, at der kan gives dom til faderskab i noget videre omfang end efter den meget snævert affattede regel i 1937-lovens § 14, stk. 1. Efter det af kommissionen udarbejdede udkast skulle der gives dom til faderskab, medmindre der foreligger omstændigheder, der gør det *usandsynligt*, at barnet er avlet af den sagsøgte mand. Efter ordlyden indebærer dette imidlertid en meget væsentlig lempelse af de krav, der skal være opfyldt, og den her foreslåede formulering: at der ikke er *rimelig begrundet tvivl* om faderskabet, dækker formentlig i højere grad kommissionens hovedsynspunkt, som justitsministeriet kan tiltræde, nemlig at faderskab kun bør fastslås, når der foreligger en rimelig sikkerhed for, at den pågældende mand virkelig er barnets fader, medens der på den anden side også altid bør gives dom til faderskab, når denne betingelse er opfyldt. Det følger af bestemmelsens formulering og af de for disse sager gældende retsplejeprincipper (den såkaldte officialmaksime, jfr. § 456 h i forslaget til ændringer i retsplejeloven), at retten af egen drift skal være opmærksom på, om der foreligger rimelig